

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет соціології і права
Кафедра публічного права

Римське приватне право

Спеціальність 081 Право
Освітньо-професійна програма 081 Право

Курс	1
Семестр	1

Статус Обов'язкова
Форма навчання Денна / заочна

ECTS	4
Годин	75

Семестровий контроль залік
Індивідуальне завдання

Інформація про викладачів

Викладачі	Лекції	Практичні/лабораторні
ПІБ	Владикін Олександр Насирбеґович Посада: ст. викладач каф. публічного права Науковий ступінь: кандидат юридичних наук	Владикін Олександр Насирбеґович Посада: ст. викладач каф. публічного права Науковий ступінь: кандидат юридичних наук
Профіль викладача	http://tdp.kpi.ua/vikladachi/	http://tdp.kpi.ua/vikladachi/
e-mail	sashvladykin@gmail.com	

Розподіл годин та занять

Форма Навчання	Аудиторні заняття					
	Лекції		Практичні		Лабораторні	
	заняття	Години	Заняття	Години	заняття	Години
Денна	18	36	9	18	0	0

Анотація навчальної дисципліни

Програму навчальної дисципліни «Римське приватне право» складено відповідно до освітньо-професійної програми «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право».

Дисципліна «Римське приватне право» класична, комплексна, юридична дисципліною, що одночасно пов'язує між собою теорію та історію права, є вступом до вивчення цивільного та сімейного права та цивільного процесу. В європейських університетах цей курс є також основою курсу, що має назву інституційна історія.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є правова система, яка склалася в Стародавньому Римі та регулювала відносини між приватними особами в межах Римської держави. Проводячи аналогію з сучасними юридичними дисциплінами, цю сферу можна виділяти як приватне (цивільне) та торгове права, а також цивільний процес.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Римське приватне право» є: постановка понятійного і категорійного апарату студентів юристів, розуміння співвідношення і взаємозв'язку окремих державно-правових категорій та понять, системних взаємозв'язків усіх явищ державно-правової дійсності; підготовка до вивчення загально професійних та спеціальних юридичних дисциплін; розвиток у студентів навичок порівняльного державознавства та проведення на основі узагальнення закономірностей, засвоєних у ході вивчення історико-правових дисциплін; формування основ професійного праворозуміння і правової культури майбутніх юристів на основі теоретичного аналізу відповідних державно-правових явищ.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти:

- Отримають навички розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
- Оволодіють навичками реалізації своїх прав і обов'язків як члена суспільства, усвідомлять цінність громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Набудуть знань з предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Зможуть аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. Будуть здатними до критичного та системного аналізу правових явищ і зможуть застосовувати набуті знання у професійній діяльності.
- Оволодіють навичками до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
- Зможуть самостійно аналізувати документи, розуміти їх правовий характер і значення.
- Здобудуть навички працювати в команді при вирішенні юридичних питань та складних ситуацій.
- Здобудуть навички пошуку, оброблення та аналізу юридичної інформації з різних джерел.
- Здобудуть навички з дослідницької та пошукової діяльності, оброблення та аналізу інформації щодо діяльності державного апарату, особливостей правової системи, використовувати теоретико-методологічний апарат права в дослідженні державно-правових явищ.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Римське приватне право» вивчається паралельно з предметами «Теорія держави і права», «Історія держави і права зарубіжних країн». Є необхідною передумовою подальшого засвоєння галузевих, спеціальних прикладних юридичних дисциплін, такі як «Цивільне право», «Господарське право», «Цивільне процесуальне право».

Для більш ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовується електронна пошта та месенджери.

Перелік тем

Кредитний модуль 1

Тема 1. Поняття, предмет, система римського приватного права.

Тема 2. Історичне значення та джерела римського приватного права

Кредитний модуль 2

Тема 3. Захист цивільних прав

Тема 4. Особи

Тема 5. Сімейні правовідносини

Кредитний модуль 3

Тема 6. Поняття та види речових прав

Тема 7 Володіння

Тема 8 Поняття та види права власності

Тема 9 Набуття, припинення та захист права власності

Тема 10. Права на чужі речі

Кредитний модуль 4

Тема 11. Поняття, зміст, підстави, виникнення, види зобов'язань

Тема 12. Виконання, забезпечення та припинення зобов'язань

Тема 13. Договори

Тема 14. Окремі види договорів

Тема 15. Позадовірні зобов'язання

Кредитний модуль 5

Тема 16. Поняття спадкування, види спадкування

Тема 17. Прийняття спадщини

Програмні результати навчання¹

Результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються студентам на першому занятті.

№ з/п	Результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання (контрольні заходи)	Термін виконання
1.	Метою навчальної дисципліни “Римське приватне право” є формування у студентів здатностей: - використовувати основні уміння по застосуванню понятійно-категоріального апарату; - проводити аналогії між римським правом та сучасним цивільним правом; - забезпечити оволодіння системою знань про основні категорії приватного права; - знати принципи, на яких ґрунтуються приватно правові відносини; - оволодіти застосуванням на практиці	Робота з навчальною, науковою, літературою; робота в групах; дискусії; лекції; кейс-методи.	Усне опитування, публічні виступи, тестування	Протягом всього навчання

¹Learning outcomes.

Римське приватне право

	історико-правовим та порівняльно-правовим методам дослідження інститутів приватного права.			
2.	Знати значення римського приватного права для формування сучасної цивілістичної науки. використовувати знання з римського приватного права в юридичній практиці; відслідковувати зв'язки норм римського приватного права з нормами інших галузей права. Здійснювати аналіз юридичних ситуацій та знаходити шляхи їх вирішення.	Робота в групах, розв'язання практичних завдань, робота з нормативно-правовими актами	Виступи з презентаціями, виконання письмових практичних робіт, письмові творчі проекти	Протягом всього навчання

Форми та технології навчання

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни можуть використовуватися: проблемні лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові атаки, кейси, презентації, рольові ігри, дидактичні ігри, банки візуального супроводження навчального процесу, тощо.

При цьому, потрібно враховувати рівень студентів, кількість студентів в групах, бажання їх приймати участь в тому чи іншому виді методик.

Проблемні лекції покликані сприяти логічного мислення студентів і характеризуються тим, що коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздачею студентам під час лекцій друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. При читанні лекцій студентам даються питання для самостійного розмірковування, проте, лектор сам відповідає на них, не чекаючи відповідей студентів. Система питань в ході лекції відіграє активізуючу роль, змушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Лекції побудовані так, щоб передбачити можливість викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Міні-лекції, як правило, проводяться як частина заняття-дослідження з кінцевою постановкою конкретного науково-дослідного завдання невеликого за обсягом і складністю.

Семінари-дискусії (колоквіуми) проводяться для того, щоб сприяти обміну думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвинути мислення, допомогти формуванню поглядів і переконань, виробити вміння формулювати думки й висловлювати їх, вміння прислухатись до точки зору опонентів і «чути їх», навчитись оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Тестування відбуваються з метою контролю засвоєння викладеного матеріалу. Організовані таким чином, щоб студент надавав відповідь швидко, при цьому маючи можливість користуватися будь-якими матеріалами, в розрахунок 45 сек на одне питання, плюс 1 хвилина для надсилання завдання.

Навчальні ресурси

Всі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали і нормативно-правові акти оприлюднено на сайті кафедри та розміщено у системі «Campus».

Римське приватне право

Індивідуальне завдання

В якості індивідуального завдання студентам запропоновано написати есе на актуальну тему, що стосується курсу навчальної дисципліни «Римське приватне право». Тема есе обирається самостійно студентом. Робота над есе передбачає поглиблене вивчення обраної наукової проблеми, сучасної літератури, а також засвідчує володіння навичками логічного аналізу та узагальнення матеріалу, його системного викладу. Робота над есе показує здатність автора розбиратися у фахових питаннях, систематизувати теоретичний матеріал з обраної теми, творчо використовувати наукові ідеї та положення для методологічного аналізу проблематики. Думки інших авторів та цитати повинні мати посилання на джерела в загальноприйнятому порядку. Пряме запозичення положень без вказівок джерел літературних джерел не допускається!

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Опитування на семінарському занятті	63	7	9	63
2.	Семестрова контрольна робота	37	1	37	37
	Всього				100

Семестрова атестація студентів

Обов'язкова умова допуску до екзамену/заліку		Критерій
1	Поточний рейтинг	RD $\geq$ 30

Необов'язкові умови допуску до екзамену:

1. Активність на практичних заняттях.
2. Позитивний результат першої атестації та другої атестації.
3. Відвідування лекційних занять.

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою²

Рейтингові бали, RD	Оцінка за університетською шкалою
95 $\leq$ RD $\leq$ 100	Відмінно
85 $\leq$ RD $\leq$ 94	Дуже добре
75 $\leq$ RD $\leq$ 84	Добре
65 $\leq$ RD $\leq$ 74	Задовільно
60 $\leq$ RD $\leq$ 64	Достатньо
RD < 60	Незадовільно
Невиконання умов допуску	Не допущено

Можливість отримання оцінки «автоматом»: так.

²Оцінювання результатів навчання здійснюється за рейтинговою системою оцінювання відповідно до рекомендацій Методичної ради КПІ ім. Ігоря Сікорського, ухвалених протоколом №7 від 29.03.2018 року.

Політика навчальної дисципліни

Політика навчальної дисципліни визначається системою вимог, які викладач пред'являє до студента при вивченні дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Основні вимоги стосуються відвідування занять, правил поведінки на заняттях, заохочень та стягнень.

Порушення термінів виконання завдань та заохочувальні бали

Заохочувальні бали		Штрафні бали	
Критерій	Ваговий бал	Критерій	Ваговий бал
Написання фахової статті	20 балів	Порушення термінів виконання індивідуального завдання	- 5 бали
Підготовка тез доповіді	10 балів		

Відвідування занять

Відвідування лекцій, а також відсутність на них, не оцінюється. На лекціях можуть бути задані питання по матеріалу попередніх тем, у разі правильної відповіді лекція продовжується, у разі неправильної відповіді студенту ставиться - 1 бал до загальної кількості набраних балів на практичних заняттях, питання переходить до наступного студента. Вибір особи, що відповідає відбувається з тих осіб, які відволікаються або відволікають інших від лекційного заняття.

Студенти зобов'язані відвідувати практичні заняття, оскільки на них аналізується теоретичний матеріал та розглядаються практичні питання. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активне виконання завдань, що здатні розвинути практичні уміння та навички, з використанням отриманих історичних та теоретичних знань, чинного законодавства та судової практики.

Практичні заняття відбуваються так, щоб можливість продемонструвати свої знання була у кожного присутнього студента. Ігнорування студента не допускається. Повторення студентом вже висловленого матеріалу не допускається та не оцінюється викладачем.

Пропущені контрольні заходи

Перескладання пропущених, з поважних причин, семінарських занять відбуваються 1 раз в тиждень в визначений викладачем день. Семінарські заняття пропущені без поважних причин, або без підтвердження таких причин, не перекладаються.

У разі недостатньої кількості балів для допуску до екзамену/заліку студент має право отримати відповідну кількість балів за тиждень до іспиту шляхом проведення перед екзаменаційної/залікової співбесіди з викладачем, який проводить практичні заняття, по тим темам за якими у студента немає оцінок. За наявності достатньої кількості балів для допуску отримання додаткових балів у такий спосіб не допускається.

Перескладання семестрової та підсумкової контрольної роботи, що відбувається онлайн, не допускається. Здача семестрової та підсумкової контрольної роботи, що проводиться он лайн в інший, ніж визначений для всіх студентів, час не допускається.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Таке питання розглядається спеціально створеною комісією з 3х викладачів кафедри, до якої входять викладач, що надав завдання та 2 викладачів, що присутні на кафедрі в день розгляду даного питання.

Римське приватне право

Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, з посиланням на чинне законодавство, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Студент, який допущений до заліку, може отримати таку підсумкову оцінку, на яку надано відповідь, не зважаючи на попередні бали.

Студент, якому запропонований автомат на заліку, якщо він не погоджується з запропонованою оцінкою має право скласти залік на загальних підставах, з урахуванням того, що його початковий бал дорівнюватиме балу, що є допуском до заліку.

Підсумковий бал, що ставиться до офіційних документів не може перевищувати 100.

Календарний рубіжний контроль

Проміжна атестація студентів (далі – атестація) є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами³.

Критерій	Перша атестація	Друга атестація
Термін атестації ⁴	8-ий тиждень	14-ий тиждень
Умовою отримання атестацій є поточний рейтинг ⁵	≥ 15 балів	≥ 28 балів

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Дистанційне навчання

Дистанційне навчання через проходження онлайн-курсів за певною тематикою допускається за умови погодження зі студентами. У разі, якщо невелика кількість студентів має бажання пройти онлайн-курс за певною тематикою, вивчення матеріалу за допомогою таких курсів допускається, але студенти повинні виконати всі завдання, які передбачені у навчальній дисципліні.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна «Конституційне право» може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами, окрім студентів з серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів.

Поза аудиторні заняття

³Рейтингові системи оцінювання результатів навчання: Рекомендації до розроблення і застосування. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 20 с.

⁴Там само.

⁵Там само.

Римське приватне право

Передбачається в межах вивчення навчальної дисципліни участь в конференціях, форумах, круглих столах тощо.

Додаток 1.

Програмні результати навчання (розширена форма)

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Конституційне право» студенти зможуть:

Результати навчання		Відповідність результатів навчання до компетентностей у СВО ⁶	
		Загальні компетентності	Спеціальні компетентності (фахові)
1.	1. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.	ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	СК6. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
2.	Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання	1. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій. 2. Здатність цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність.	СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.
3.			

⁶ Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.12.2018 року № 1379 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти».